

Załączniki Nr 1

**do uchwały Nr VIII/59/11
Rady Miejskiej w Orzyszu
z dnia 25 maj 2011r.**

PLAN

ODNOWY

MIEJSCOWOŚCI

Wierzbiny

Na lata 2011-2018

MAJ 2011

Wstęp

Plan Odnowy Miejscowości Wierzbiny został opracowany na podstawie dostępnych w tym czasie wersji dokumentów programowych i strategicznych, regulacji prawnych .

Plan Odnowy Miejscowości Wierzbiny jest narzędziem niezbędnym w procesie planowania zadań służących rozwojowi obszarów wiejskich w tej miejscowości.

Dokument obejmuje charakterystykę miejscowości Wierzbiny w tym określa jej lokalizację, historię, funkcję, opisuje obszar o szczególnym znaczeniu dla zaspokajania potrzeb kulturalno-społecznych mieszkańców, użytkowanie gruntów, sytuację demograficzną, bezrobocie, pomoc społeczną, gospodarkę, życie kulturalne oraz sport i rekreację (charakterystyka miejscowości). Identyfikuje również zasoby przyrodnicze, kulturowe, mieszkaniowe, oświatowe, infrastrukturalne występujące na terenie Wierzbiny .

Plan Odnowy Miejscowości Wierzbiny dotyczy lat 2011–2018. Podstawową jego część stanowi opis zasobów wsi i tkwiącego w niej potencjału oraz możliwości organizacyjnych mieszkańców. Dzięki diagnozie stanu w ramach analizy SWOT przedstawia analizę mocnych i słabych stron, jak również szans i zagrożeń miejscowości. Określa kierunki rozwoju miejscowości Wierzbiny oraz wyznacza zadania polegające na poprawie jej sytuacji w poszczególnych obszarach rozwoju.

W dokumencie zaprezentowano również harmonogram realizacji projektów, system wdrażania oraz sposoby monitorowania i system komunikacji społecznej.

W pracach nad przygotowaniem niniejszego Planu uwzględniono i przeprowadzono spotkania w ramach konsultacji społecznych. W debacie wzięli udział przedstawiciele Urzędu Gminy, Sołectwa Wierzbiny , jednostek organizacyjnych Gminy.

Obowiązek stworzenia planu wynika z zapisów Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 - służącego wspieraniu obszarów i społeczności wiejskich Plan Odnowy Miejscowości jest dokumentem programowym, który integruje potrzeby społeczności lokalnej w zakresie ładu kulturowo – ekologicznego,

społecznego i gospodarczo – infrastrukturalnego.

W swoich ustaleniach bazuje na dokumentach i programach planistycznych będących podstawą polityki regionalnej zarówno na poziomie krajowym, wojewódzkim jak i powiatowym. Zgodność Planu Odnowy Miejscowości ze strategicznymi dokumentami planistycznymi jest warunkiem koniecznym jego skutecznej realizacji.

1. Położenie i historia

Wieś położona nad jeziorem Wierbińskim, na trasie Orzysz-Ełk, 3 km od Orzysza.

Jezioro Wierbińskie - powierzchnia: 73 ha; głębokość: ok. 5 m

Jezioro położone między Orzyszem a wsią Wierzbiny; oddzielone od jeziora Orzysz półwyspem Ameryka; w północnej części łączy się kanałem z jeziorem Orzysz; przy południowym brzegu jeziora leży wieś Wierzbiny; stąd prowadzi szlak kajakowy na jeziora Orzysz i Śniardwy; nad jeziorem plaża i pole namiotowe; typ jeziora linowo-szczupakowy.

Dawna nazwa Wiesbinien, w 1938r. została zgermanizowana: Stollendorf. Przed lokacją (1467/68) znajdował się tutaj majątek należący do Zakonu („der Orden von alters her innengehabt”),

W 1467 lub 1468 roku zostało nadane przez namiestnika Zakonu Krzyżackiego Henryka Reuss von Plauen Krzysztofowi Skolimowi 40 łanów na prawie chełmińskim i z obowiązkiem służby w lekkiej zbroi.

Wymienione w spisie gospodarczym Zakonu Krzyżackiego z początków XVIw., pełniącym rolę weryfikatora przemian osadniczych tego okresu.

Było to dobro duże z uprawnieniem wyższego i niższego sądownictwa, początkowo traktowane, jako dobro rycerskie, choć status nie został utrzymany.

Chłopi zobowiązani byli do jednej służby w lekkiej zbroi(Plattendienst).

Służba ta zobowiązywała wolnych do wystawienia jednego żołnierza „ z płatami i innym lekkim orężem oraz jednym koniem”. Czasami jednak służba ta oznaczała też wystawienie kilkuosobowego pocztu- dla Wierzbien i Mikosza wyznaczono 3 służby.

Nowy przywilej z 1538r. nakładał obowiązek jednej służby lekko zbrojnej (Plattendienst) na dwóch właścicieli - Marcina, sołtysa z Drygał oraz Bogusza Kosaka z Mikosza. Z daniny zbożowej zwolnionych było 26 rodzin.

Wierzbiny należały do parafii w Orzyszu.

Wymienione w popisie wojskowym z 1519r. Znajdowały się tu 3 karczmy.

W 1759 roku została założona szkoła. W roku 1935 do szkoły uczęszczało 117 uczniów, a zatrudnionych było 2 nauczycieli. Liczba mieszkańców miejscowości wykazana przez spis powszechny z maja 1939 roku -631. Obecnie wieś liczy 233 mieszkańców.

Obszar sołectwa wynosi 1 11.006,85 ha .

Teren zasięgu sołectwa obejmuje

Wieś Wierzbiny

miejscowość Gorzekały

Leśnictwo Koźle

Leśnictwo Karczmysko

Wieś Wierzbiny

Gmina Orzysz

Powiat Pisz

Woj. Warmińsko- Mazurskie

Liczba mieszkańców:

- 233 osoby

W tym :

Dzieci od 0-6 lat - 15

Dzieci od 7-do 15 lat – 22

Młodzież od 16 do 19 lat - 20

Sołtys :

Pan Wiesław Kosiorek

Rada sołecka:

Marzena Wysocka

Bogdan Kraszewski

Agnieszka Filipkowska

Główne zadania Rady Sołeckiej :

- organizacja imprez okolicznościowych
- organizacja spotkań mających na celu rozwiązanie problemów społecznych i gospodarczych mieszkańców związanych z warunkami ich życia i pracy na wsi
- integracja społeczności lokalnych
- wzbogacenie życia kulturowego na wsi
- kultywowanie tradycji
- rewitalizacja wsi

Organizacja imprez dla dzieci

Zimowe odśnieżanie w czynie społecznym na terenie przystanku autobusowego

Koło Gospodyń Wiejskich- kultywuje tradycje i obyczaje naszego regionu, organizuje pokazy i kursy dla kobiet, współuczestniczy w przygotowaniu imprez masowych i okolicznościowych.

Koło Gospodyń kultywuje tradycje w najszerszym tego słowa znaczeniu, zdobywając nagrody na cyklicznych imprezach organizowanych przez Dom Kultury w Orzyszu i tak nasze Panie w 2010 roku zdobyły **I- miejsce w II Konkursie Piosenki Biesiadnej**. W 2011 roku w VI konkursie na **Najpiękniejszą Palmę Wielkanocną** wywalczyły **II nagrodę**.

W obrzędach Dożynkowych co roku Koło Gospodyń czynnie uczestniczy a nawet przekazuje tradycję obrzędów dożynkowych co miało miejsce w ubiegłym roku 2010.

Przekazują następnym pokoleniom dorobek dziedzictwa kulinarnego **zdobywając** I- nagrodę w Konkursie na Najsmaczniejszą Potrawę Regionalną swoją pieczenią w sosie śmietanowym.

Wierzbiny to wieś, która pełni przede wszystkim funkcje mieszkalne i turystyczne.

- **funkcja mieszkalna** – przeważa zabudowa jednorodzinna, znajduje się tu około 8 domów wielorodzinnych.
- **funkcja rolnicza** – większość mieszkańców prowadzi własne rodzinne gospodarstwa agroturystyczne oraz w niewielkim stopniu rolne ;
- rozwijająca się **funkcja turystyczna** – z uwagi na atrakcyjne położenie (bliskość lasów i jeziora Orzysz) oraz walory przyrodnicze wieś ma ogromny potencjał do rozwoju turystyki wiejskiej – w szczególności agroturystyki).

Analiza SWOT

Nazwa tej metody badawczej pochodzi od angielskich słów: strenghts – mocne strony, weaknesses – słabe strony, opportunities – szanse, threats – zagrożenia. Pod określeniami „mocne” i „słabe strony” rozumie się czynniki wewnętrzne mające wpływ na dany rozwój, natomiast pojęcia „szansa” i „zagrożenia” dotyczą przede wszystkim czynników zewnętrznych.

Zdarza się, że pod pojęciami „mocne” i „słabe strony” rozumie się aktualną sytuację na danym obszarze, natomiast w drugiej grupie czynników zawiera się możliwości rozwoju tej sytuacji w przyszłości.

Mocne strony	Słabe strony
<ol style="list-style-type: none">1. Położenie zapewniające dobrą komunikację2. Bliskość Orzysza jako miejsca pracy i nauki.3. Czyste środowisko naturalne.4. Możliwość rozwoju gospodarstw agroturystycznych.5. Duża podaż siły roboczej.6. Skuteczność działania władz gminy.7. Dobra infrastruktura techniczna.8. Silna potrzeba rozwoju kultury.10. Chęć podnoszenia kwalifikacji11. Miejscowość objęta jest Planem Zagospodarowania Przestrzennego.	<ol style="list-style-type: none">1. Migracja ludności-zwłaszcza ludzi młodych.2. Wysokie bezrobocie.3. Mała specjalizacja i niska dochodowość produkcji rolnej.4. Brak współpracy wśród mieszkańców.5. Niewielkie zaangażowanie mieszkańców w życie społeczne6. Słaby dostęp do Internetu.7. Niski poziom wykształcenia mieszkańców8. Brak nawyków w zakresie prawidłowego zagospodarowania odpadów komunalnych

Szanse	Zagrożenia
<ol style="list-style-type: none"> 1. Dostęp do środków pomocowych. 2. Możliwość promowania wsi jako miejsca czystego ekologicznie. 3. Organizacja imprez kulturalnych, sportowych itp. 4. Dopłaty bezpośrednie dla rolnictwa 5. Sprzyjająca polityka ze strony władz gminnych mająca na celu rozwój infrastruktury. 6. Wzrost zainteresowania społeczeństwa udziałem w imprezach. 7. Szukaniem sposobów uzyskiwania środków finansowych. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Niedostateczna ilość środków finansowych na inwestycje we wsi. 2. Pogarszające się warunki bytowe ludności 3. Oportunizm i marazm wśród mieszkańców. 4. Zbyt niska opłacalność produkcji rolnej. 5. Odpływ młodych ludzi ze wsi. 6. Zmienność prawa i niewystarczająca jego znajomość. 7. Brak środków w indywidualnych gospodarstwach na modernizację i rozwój gospodarstw.

Cele strategiczne:

Wszelkie podejmowane inicjatywy mają na celu taki rozwój wsi, aby była ona miejscem przyjaznym dla mieszkańców i turystów, aby była przyjazna dla środowiska naturalnego. Podstawowym celem jest stworzenie wsi zadbanej i uporządkowanej, barwnej i kwitnącej, aktywnej i nowoczesnej, atrakcyjnej dla zamieszkania, wygodnej i bezpiecznej z rozwiniętą infrastrukturą techniczną.

Cele operacyjne:

1. Rozwój infrastruktury społecznej
2. Poprawa świadomości mieszkańców w zakresie ochrony środowiska oraz gospodarowania odpadami w sposób ekologiczny
3. Skanalizowanie i zwodociągowanie wsi
4. Wzrost zainteresowania turystyką na wsi (agroturystyka)
5. Wzrost integracji społecznej
6. Poprawa estetyki wsi
7. Doposażenie świetlicy oraz placu zabaw dla dzieci
8. Zwiększenie stopnia zaangażowania mieszkańców w sprawy wsi

Planowane działania w perspektywie 7 lat (2011-2018)

Rozwój gospodarczy jest najlepszym sposobem eliminacji większości problemów społecznych takich jak bezrobocie, ubóstwo, przestępczość itp. przed jakimi staje władza lokalna. Rozwój gospodarczy na szczeblu lokalnym oznacza przyrost możliwości, które pozwalają lokalnej władzy i mieszkańcom lepiej zaspokajać większą liczbę potrzeb na wyższym poziomie. Podkreślenia przy tym wymaga fakt, że jedynie w warunkach rozwoju gospodarczego udaje się osiągnąć tak pożądane.

zjawisko jak uczestnictwo prywatnego kapitału w przedsiębiorstwach istotnych dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców.

W ramach Planu Odnowy Miejscowości zakłada się realizację kilkunastu zadań, których szczegóły zostały przedstawione poniżej. Inwestycje te są zadaniami priorytetowymi dla miejscowości.

Plan Odnowy Miejscowości Wierzbiny jest planem otwartym, który w zależności od potrzeb i uwarunkowań finansowych będzie mógł być aktualizowany. Takie sformułowanie pozwala na pewną swobodę, jeśli chodzi o możliwość dopisywania nowych działań, a także zmienianie kolejności ich realizacji w latach 2011-2018 w zależności od uruchomienia i dostępu do funduszy.

Plan Odnowy Miejscowości poprzez realizację wskazanych w nim przedsięwzięć przyczyni się do podniesienia standardu życia jego mieszkańców oraz zwiększenia atrakcyjności całej miejscowości.

OPIS PLANOWANYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ

Priorytetowym celem przyjętym przy wyznaczaniu kierunków rozwoju Wierzbiny jest zapewnienie dynamicznego rozwoju miejscowości oraz stworzenie jak najlepszych warunków życia jej mieszkańcom.

Planowane kierunki rozwoju:

1) podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej miejscowości;

- 2) poprawa estetyki miejscowości;
- 3) rozwijanie działalności oświatowej, kulturalnej i rekreacyjno- sportowej;
- 4) dalsza modernizacja stanu infrastruktury technicznej i turystycznej

Rozwój w zaplanowanych kierunkach zostanie osiągnięty poprzez wykonanie inwestycji z zakresu:

- 1) budowy i modernizacji infrastruktury społeczno- kulturalnej wsi,
- 2) budowy infrastruktury sportowo- rekreacyjnej.

Miejsca o szczególnym znaczeniu dla wsi

1.Teren, gdzie znajduje się budynek świetlicy wiejskiej o charakterze ogólnodostępnym. Uporządkowanie tego miejsca położonego w centrum Wierzb, w sąsiedztwie obiektu byłej szkoły zawodowej, pozwoli traktować tę część wsi jako centrum wsi jest to niezwykle istotne dla dopełnienia obrazu przestrzeni publicznej miejscowości, jej wyglądu estetycznego i łatwego dostępu.

Jest to niewątpliwie miejsce o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych i integracyjnych.

2.Teren plaży wiejskiej znajdujący się również w centralnym punkcie wsi nad jeziorem Wierzbńskim. Teren częściowo zagospodarowany , wymagający jednak rozbudowy małej architektury. Pozwoli to na maksymalne wykorzystanie placu zgodnie z jej przeznaczeniem latem jako plaży a zimą jako miejsca na ognisko.

Z uwagi na lokalizację na tym obszarze najważniejszych dla życia społeczno-kulturalnego instytucji pełni on funkcję centrum wsi. Brak jednak w tym miejscu wielofunkcyjnej przestrzeni gdzie mieszkańcy mogliby się spotykać i organizować imprezy kulturalne integrujące społeczność lokalną co zdecydowanie obniża atrakcyjność obszaru dla mieszkańców jak i dla przyjezdnych. Dlatego też istnieje potrzeba zagospodarowania i uporządkowania tego terenu, który dzięki dogodnemu położeniu może spełniać funkcje społeczno-kulturalne. Ze względu na położenie terenu przy ruchliwej drodze powiatowej niezbędna jest poprawa układu komunikacyjnego w tym obszarze w celu zapewnienia bezpieczeństwa użytkowników.

3. Planowane inwestycje oraz opis planowanych operacji w miejscowości Wierzbiny W latach 2011 – 2018.

Nazwa inwestycji oraz Opis planowanych operacji	Planowany termin realizacji	Planowany koszt inwestycji	źródła finansowania
1.Remont świetlicy wiejskiej - planowane przedsięwzięcie polegające na remoncie dachu na Świetlicy Wiejskiej z zachowaniem architektonicznych tradycji kulturowych wsi.	Lata 2011-2012	200.000 zł.	budżet gminy, środki pomocowe,
2. Zakup wyposażenia świetlicy- W ramach inwestycji zostanie zakupione wyposażenie świetlicy co pozwoli na aktywny udział społeczności poprzez zajęcia jakie będą odbywały się w świetlicy. Zostanie zakupiony sprzęt komputerowy, stoły, krzesła, wyposażenie kuchni.	Lata 2012-2013	150.000zł.	budżet gminy, środki pomocowe,
2.Budowa placu zabaw dla dzieci - W pierwszym etapie projektu zagospodarowania terenu na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, w miejsce istniejącego starego, zdewastowanego i zagrażającego bezpieczeństwu dzieci placu zabaw, zakłada się budowę nowego placu zabaw oraz budowę ciągów komunikacyjnych Istotne jest to, że na terenie wsi nie ma w obecnej chwili ogólnodostępnego, nowoczesnego placu zabaw, w związku z czym dzieci nie mają możliwości korzystania z profesjonalnego sprzętu rekreacyjnego. Skutkuje to niską atrakcyjnością spędzania czasu na świeżym powietrzu. Stan taki wpływa również na gorszą kondycję fizyczną i powstawanie wad postawy. Utworzenie placu zabaw może odwrócić wymienione negatywne zjawiska.	Lata 2011-2013	160.000zł.	budżet gminy, środki pomocowe,
3. Organizacja imprez integrujących mieszkańców- Planowana operacja znajduje się w obszarze o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, poprawy jakości ich życia i sprzyjający nawiązywaniu kontaktów społecznych ze względu na jego położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne. Realizacja projektu przyczyni się do lepszego zaspokojenia potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców gminy.	od 2011	25.000zł.	budżet gminy, środki pomocowe, własna praca mieszkańców
5.Organizacja szkoleń, zajęć dla dzieci i młodzieży oraz dorosłych, w świetlicy- poprawa stanu zdrowotności społeczeństwa przez: - realizację programów profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania próchnicy i chorobom nowotworowym,	od 2011	25.000zł	budżet gminy, środki pomocowe własna praca mieszkańców

<ul style="list-style-type: none"> - propagowanie wspólnie ze szkołami programów promujących zdrowy styl życia, - stwarzanie warunków do prowadzenia aktywnego i zdrowego stylu życia. - organizowanie i wspieranie inicjatyw lokalnych mających na celu przeciwdziałanie przestępczości. 			
6. Zagospodarowanie terenu wokół świetlicy wiejskiej- zagospodarowanie terenu polegać będzie na budowie parkingów, chodników wokół budynku świetlicy wiejskiej, placów zieleni.	2013- 2014	25. 000zł.	budżet gminy, środki pomocowe własna praca mieszkańców
7. Budowa boiska sportowego – planuje się budowę boiska wielofunkcyjnego trawiastego.	2015-2017	25.000zł.	budżet gminy, środki pomocowe własna praca mieszkańców
8. Zagospodarowanie plaż wiejskich – Budowa małej architektury (altany piknikowe, altany grillowe) zasianie trawy.	2012	75.000 zł.	budżet gminy, środki pomocowe własna praca mieszkańców

Wizja stanu docelowego – jakie mają być Wierzbiny za 7 lat

Co ma wyróżniać Wierzbiny	Nieskażone środowisko
Powinny pełnić funkcje	Mieszkalne, rolnicze, inwestycyjne, społeczne
Jacy powinni być mieszkańcy	Zintegrowani, aktywni, wykształceni, podejmujący działania na rzecz miejscowości, w której żyją, mieszkają i pracują
Co ma dać utrzymanie	Przedsiębiorstwa handlowo-usługowe, agroturystyka, rolnictwo
W jaki sposób ma być zorganizowana wieś i mieszkańcy	Aktywna działalność Rady Sołeckiej, władz gminy i mieszkańców
W jaki sposób mają być rozwiązywane problemy	Zebrania wiejskie, spotkania z Radnymi i Burmistrzem, działalność Gminy, Rady Sołeckiej, współpraca z innymi sołectwami gminy
Jakie powinny być Wierzbiny	Bezpieczne, czyste, posiadające pełną infrastrukturę techniczną, sportową,

	przyciągające inwestorów, turystów
Jakie obyczaje i tradycje mają być u nas pielęgnowane	Tradycje religijne, uroczystości wynikające z ważnych wydarzeń historycznych, imprezy lokalne, festyny rodzinne
Jak mają wyglądać mieszkania i obejścia	Zadbane, czyste, estetyczne domy, ogrodzenia, zagrody, ogródki przydomowe
Jaki ma być stan otoczenia i środowiska	Czyste środowisko i powietrze, kanalizacja sanitarna, kontynuacja i rozwój selektywnej zbiórki odpadów, świadomość ekologiczna mieszkańców
Jakie ma być rolnictwo	Doposażone w nowoczesny sprzęt, spełniające normy Unii Europejskiej, ekologiczne, rozwój Agroturystyki
Co zaproponujemy dzieciom i młodzieży	Uporządkowane tereny sportowo-rekreacyjne, place zabaw, oferta spędzania czasu wolnego (imprezy lokalne, kulturalne) zagospodarowany teren wokół świetlicy wiejskiej, boisk sportowych

Monitorowanie Planu Odnowy Miejscowości

Monitoring wspomaga proces zarządzania i dostarcza informacji o postępie realizacji i efektywności wdrażania zadań wynikających z Planu - począwszy od pojedynczego zadania, poprzez cel i priorytet, a skończywszy na osiągniętych efektach.

W zależności od charakteru dostarczanych danych, monitoring dzielimy na rzeczowy i finansowy.

Monitoring rzeczowy

Monitoring rzeczowy dostarcza danych obrazujących postęp we wdrażaniu Planu oraz umożliwiających ocenę jego wykonania w odniesieniu do celów w Planie. Dane skwantyfikowane, obrazujące postęp we wdrażaniu oraz rezultaty tych działań zostały podzielone na trzy kategorie:

Wskaźniki produktu

Odnoszą się one do rzeczowych efektów działalności. Liczone są w jednostkach materialnych.

Wskaźniki rezultatu

Odpowiadają one bezpośrednim i natychmiastowym efektem wynikającym z wdrożenia Planu. Takie mierniki mogą przybierać formę wskaźników materialnych

Wskaźniki oddziaływania

Obrazują one konsekwencje Planu wykraczające poza natychmiastowe efekty dla bezpośrednich beneficjentów. Oddziaływanie może odnosić się do efektów związanych bezpośrednio z podjętym działaniem, chociaż pojawiających się po pewnym czasie (oddziaływanie bezpośrednie), jak i do efektów długookresowych, oddziałujących na szerszą populację i pośrednio tylko wynikających ze zrealizowanego działania (oddziaływanie pośrednie). Przykładowe wskaźniki oddziaływania to liczba innowacji wprowadzonych w gospodarstwach rolnych, które otrzymały wsparcie w czasie 18 miesięcy po zakończeniu projektu (oddziaływanie bezpośrednie), czy średnia ocen dzieci uczących się objętych zajęciami pozalekcyjnymi 24 miesiące od zakończenia realizacji projektu (oddziaływanie pośrednie).

Monitoring finansowy

Monitoring finansowy dostarcza danych dotyczących finansowych aspektów realizacji Planu, będących podstawą do oceny sprawności wydatkowania przeznaczonych na niego środków. Wójt Gminy Nowe Miasto Lubawskie prowadzi ciągły monitoring finansowy podjętych zadań, sporządza raporty, które prezentuje Radzie Gminy podczas kolejnych planowych Sesji Rady (wydatki poniesione w okresie objętym raportem, wydatki poniesione od początku realizacji zadania, stopień realizacji zadania %).

Podsumowanie

Opracowany Plan Odnowy Miejscowości zakłada w przeciągu pięciu najbliższych lat realizację założonych zadań. Istotą tych zadań jest pobudzenie aktywności środowisk lokalnych oraz stymulowanie współpracy na rzecz rozwoju i promocji wartości związanych z miejscową specyfiką społeczną i kulturową.

Zakładane cele Planu przewidują wzrost znaczenia wsi jako lokalnego ośrodka rozwoju kultury, edukacji, sportu i rekreacji.

Realizacja Planu Odnowy Miejscowości ma także służyć integracji społeczności lokalnej, większemu zaangażowaniu w sprawy wsi, zagospodarowaniu wolnego czasu dzieci i młodzieży oraz rozwojowi organizacji społecznych.